

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravljalstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.Uredništvo je v Semo-
niških ulicah št. 2, I., 17Izhaja vsak dan, izvemš
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 38.

V Ljubljani, v soboto 15. februarja 1902.

Letnik XXX.

Razpis vprašanja in nagrade.

Ker je največje važnosti za časopisje, da izve iz širokih vrst ljudstva njegovo mnenje, in ker je neobhodno potrebno, da se o posebno važnih vprašanih primerjajo sodbe raznih razumnih mož, zato je sklenilo uredništvo „Slovenca“, da razpiše v rešitev sledeče javno vprašanje:

Kateri so poglavitni vzroki, da so Slovenci fako malo podjetni, in s kakimi pomočki bi se dvignila naša podjetnost?

Reševati sme to vprašanje vsak popolnoma prosto po svojih lastnih mislih. Razsodišče, katero se bo sestavilo tudi iz takih izobraženih mož, ki niso člani našega uredništva, bo razsodilo, kateri spisi se priobčijo in kateri dobi nagrado. Nagrada najboljšemu spisu je velika krasna, barvana podobica svetih Treh kraljev (visoka 127 cm, široka 100 cm).

Rešitve se naj pošljejo vsaj do 1. majnika uredništvu „Slovenca“. Ime pisateljevo bodi priloženo v zaprti kuverti.

Evropa v Aziji.

Japonska država, s katero je sklenila ravnokar Angleška politično zvezo, stoji zdaj na čelu azijskim državam, katere se izkušajo evropeizirati. Čudovito hitro se je ta država prilagodila novemu evropskemu duhu. Pred kakimi petnajstimi leti še čisto azijska država ima danes vse ustanove evropskih držav.

Japonska ima zdaj svoj državni zbor, kateri pozna opozicijo po evropskem vzoru in se je tudi že poskušal v obstrukciji. Velike akcijske družbe so se osnovale s kreditnimi in bančnimi zavodi, in tudi evropska prikazen defraudanta ni tam več nova. Šolstvo je zrastle skoro čez noč. Srednje šole, visoke šole so osnovane po evropskih vzorcih. Vedno študira na evropskih univerzah več Japoncev, kateri zanašajo moderne nauke z zapada na vzhod. Tudi ženske imajo pristop na vseučilišča. Pred kratkim je bila

tam žena še zaprta na domu in se ni smela javno niti prikazati v moški družbi; danes pa so Japonke že emancipantke po pariških zgledih. Tudi stalna armada z vsemi svojimi posledicami je vpeljana; v zadnji vojski s Kitajci je pokazala, da zna že dobro izrabiti nove evropske iznajdbe na tem polju. Industrija, ki se hitro razvija, pa bo Japonsko kmalu privedla tudi do onega napredka, ki je nam rodil socialno vprašanje.

Vendar se pa kaže v Japonski veliko nesoglasje valed tega preneglega napredka. Pomisliti moramo, da je vsa naša kultura sad tisočletnega razvoja in se je razvijala na temelju krščanstva. Kdor vzame krščanstvo iz našega življenja, izpodmakne temelj, na katerem je osnovan ves naš način življenja. Japonska je pa še — poganska država, v kateri obstoji versko življenje še v malikovalstvu. Jasno je, da je skok od češčenja malikov do Kantove filozofije in do Nietzschejanstva nekoliko prebiter. Japonski manjka oni široki temelj večne resnice, na katerem se more edino razvijati prava svoboda in zdravi napredek. Saj če pogledamo še v Evropo: Ali bi mogla države v tej svoji konstituciji obstati, ako bi velika masa ljudstva vendar v srcu ne bila še krščanska?

Najbolj se kaže to čudno protislovje v stališču pogske duhovščine in v stališču vlade do državnega verstva. V zakonih in v slovstvu so sprejeli Japonci obilo krščanskih tradicij. Za glavna kulturna vprašanja so prisiljeni rabiti krščanska imena. Kako morejo poleg tega še stati na nizki stopinji malikovalstva?

Prvo je seveda to, da izobraženejši slojevi pridejo popolnoma ob vsako vero. Misijonar M. Novi je poročal o tem na glavni misijonski konferenci v New-Yorku v tem smislu:

»Staro vero bosta na prah zmlela dva kamena: rastoče blagostanje in povzdiga-joča se omika, na katerih mesto bosta stopila dvom in nevera.«

Japonci zato sami premišlujejo, kam pridejo s svojim napredkom. Predlaga se že od več strani, da naj država priznava enakopravnost vseh ver, zlasti krščanstva. Tudi sedanji ministerski predsednik Ito je

prijazen krščanskim težnjam. Za leta 1899 je predlagal maršal Yamagata, naj se prizna ravnopravnost krščanstva. Tudi Šibusava, načelnik japonske trgovine, svari pred naraščajočim materializmom. Dva odlična časnikarja, dr. Toyama (ki je nedavno umrl) in Fukuzava, oba sicer brezverca, sta pisala v tem smislu, da je za Japonsko dobro, ako pripusti krščanstvo.

Tako se bori polagoma krščanska ideja s starim malikovalstvom. Treba je le, da se zruši stara poganska nestrpnost proti veri pravice in ljubezni, da si ta pridobi vernikov v širokih masah japonskega ljudstva.

Državni zbor.

Dunaj, 14. svečana.

Gledališka predstava.

Ako se ne motim, je nekdo zbral vse psovke iz Šekspirovih dram ter jih objavil v posebni knjižici. Vseh psovok je baje 450. Ako bode kdo iz zapisnika današnje seje izpisal vse psovke, gotovo jih bode večje število. In gospodje ljudski zastopniki kar nič niso izbirčni v zbirki najgrših psovok, saj so varni pred kaznijo. Današnja seja bi bila pač umestna pustni terek, da bi se vedno rado vedno dunajsko občinstvo zabavalo ob tej parlamentarni burki, ki ima za galerijo še to prednost pred Kolosejem ali Orfejcem, da je vstopaina prosta. Obe galeriji sta bili že pred 11. uro natlačeno polni in sedaj ob 6. uri je še vedno glava pri glavi. In res, občinstvo se ni varalo, kajti toliko krika in smeja že davno ni bilo v zbornici. Zmivali so se Dunajčani, antisemitje in židovski liberalci. Kakor sem že včeraj sporočil, je zbornica sklenila, da se danes razpravlja o odgovoru ministerskega predsednika na dr. Luegerjevo interpelacijo. Dr. Luegerja je včeraj brez potrebe izzval dr. Gross, češ, da je njegova interpelacija zloraba poslanske imunitete. Dr. Lueger nato zakliče liberalcem: Zahtevajte razpravo, in jaz vam dokazem svoje trditve v interpelaciji. Dr. Vogler predlaga razpravo, misleč, da predlog ne obvelja. A zbornica je pritrdila predlogu in danes so si dunajski antisemitje in liberalci izpraševali vest. Vsa razprava se je ko- nečno zgubila v pesku, toda moralno pora-

ženi so le liberalci in socijalni demokratje, kajti tudi sedaj se je pokazalo, da so socijalni demokratje vedé ali nevedé le pomožna četa židovskih kapitalistov. To pričajo vsake volitve na Dunaju, koder židovski kapitalisti podpirajo z denarjem in moralno socijalne demokrate proti antisemitom.

Povod današnji rabuki je znan. Od antisemitov so govorili Steiner, Gessmann, Axmann, dr. Lueger, dr. Pattai in Schneider. Osobito dr. Lueger je vzbujal splošno pozornost in veselost. Zlasti je dokazal, da je znani član gosposke zbornice Lobmayer od leta 1884 do 1889 daroval dunajskemu mestu svoto 130.000 gid. v dobrodelne namene. Vled tega ga je tedanja liberalna večina izvolila za častnega člana. Ko pa so si pozneje antisemitje priborili večino v občinskem zastopu dunajskem, je Lobmayer zahteval ves denar nazaj. Dr. Lueger je kot župan v istini vrnil denar ter celo odklonil plačilo za upravne stroške. A Lobmayer se še vedno ponaša kot častni meščan. Ta in drugi bogataši torej tajno nabirajo denar, da bi ob bodočih volitvah kupovali glaseve. Nasprotno so dr. Vogler, Schuhmeier, Pernerstorfer in Wrabetz antisemitom očitali razne stvari. Ta krik je trajal do 7. ure. Tako je bil ves dan zgubljen za dunajsko »zehtos«.

Slovenščina na Štajerskem.

Posl. Berks, Žičkar in tovariši so včeraj vložili na fin. ministra naslednjo interpelacijo:

Fin. ravnateljstvo v Gradcu je kot člani komisije za pridobinski davek v Celju imenovalo za tretji razred Otokarja Horvatha, davčnega pristava v Celju, in za četrti raz. Jos. Drolza, peka v Laškem, in Jos. Lenka, posestnika v Št. Petru v Savinjski dolini. Ker je prebivalstvo v celjskem okr. glavarstvu v ogromni večini slovensko, bilo bi pač pravično, da bi bili v komisijo izvoljeni Slovenci, ker v tretjem in četrtem razredu ni nobenega Slovenca. Tudi imenovani uradnik se prišteva nemški stranki. Ta slučaj zopet kaže, da imajo vedno prednost osebe nemškega mišljenja. Uradi ne branijo samo nemških manjšin, ampak še umetno ustvarjajo nemške večine. Vlada imenuje Nemce,

LISTEK.

Najnovejše o Vatikanu.

Vatikan je razkrinkan. Da se je to zgodilo, je ena izmed velikanskih zaslug naših liberalcev; ta list v lavorjevem vencu njih slave ne bode zvenel nikoli.

Skrivati nič ne pomaga, zato je povejmo kar na vsa usta: »Vatikan hoče krščansko socialstvo v Italiji ubiti«. Primi se za mizo, dragi čitatelj, da ne padeš, ko si to prebral. Pomisli, da je ta stavek zapisal v četrtek, dne 13. februarja leta 1902, časnik »Slov. Narod«; kedor bi torej te trditve ne verjel, ne spada med inteligenco.

Kako torej skuša Vatikan doseči ta svoj ubijalski namen? Isti list piše: »Lani je Vatikan vlijl prvo kapljo vode v ta (krščansko socialni) ogenj«. Reči moramo, da to ni pravo sredstvo v dosego ubijalskega namena. Toda Vatikan je to najbrže uvidel, in zato »se je Vatikan končno odločil, da trešči z železno roko vmes«. Ta železna roka je bilo znano navodilo glede krščansko demokratičnih društev, katero je poslal kardinal Rampolla

italijanskim škofom. Iz sinočnje številke našega lista so naši čitatelji o vsebini tega pisma itak poučeni in torej natanko vedo, na kak grozen način hoče Vatikan »ubiti« krščansko socialstvo v Italiji. Da pa popolnoma osvetlimo liberalno modrost v nje najgloblje globini, hočemo iz istega uvodnika »Slov. Naroda« z dne 13. februarja 1902 ponatisniti tale značilni stavek: »Krščansko socialstvo je nastalo z encikliko »Rerum novarum«, ki jo je izdal l. 1891 papež Leon XIII.« To je modrost, ki radi svoje žalostne podobe spada res v postni čas. Clanki, v katerih kažejo liberalni listi tako grozovito — poznanje razmer, naj orijentujejo inteligenco v socialnem vprašanju! Ubogi — Vatikan!

Toda naši liberalni časopisi so podkurili Vatikanu še vse drugače. Razkrili so vse njegove hudobije. Vsak izmed slovenskih liberalcev pozna zdaj Vatikan. Torej: »V Vatikanu je samih tapet za 7 hektarov.« Brez dvoma imeli so liberalci posebnega geometra v Vatikanu, ki je tapete po stenah natanko premeril. Sedaj jih je torej 7 ha. S časoma jih bo morda 70 ali celo 700, saj ničla tako nič ne pomeni, če zapišem 0 ali

00, je vse eno. Ko so zadnjič snažili Vatikan, tako pripovedujejo naši liberalni listi, so porabili vsak teden mila 2400 kg., vode pa 1000 kg. Te številke posnemamo po »Rodoljubu«, najboljšem viru glede vatikanskih zadev. Torej več kot še enkrat toliko mila kot vode so porabili in vodo so tehtali po kilogramih. Špeciální poročevavec liberalnih listov v Vatikanu je tehtal milo in vodo; če ni morda pri tem pil tinte, o tem viri molčijo. Toda tehtal je ta liberalni špeciální poročevavec še nekaj družega v Vatikanu, namreč — prah. Liberalni listi vedo namreč poročati, da so koj prvi teden tega snaženja spravili iz Vatikana 60.000 kg. prahu. Tehtati prah, to je vrhunec vestnosti. Kaj vse storijo liberalni časniki, da svet izve resnico o Vatikanu! Celo prah tehtajo! Kako to delajo, tega seve nam ne povedo. Kje so prah dobili, ali so ga v zavrtkih ali v vrečah, ali v škafih tehtali, ali so težo zavrtkov, vreč, škafov od ali pri-računali, koliko prahu se je liberalnih tehtačev prijelo, vsega tega nam liberalci ne povedo. Slutimo pa, da so liberalci pri tehtanju vatikanskega prahu dobili nahod, in da je le radi kihanja tehtačev zapisovavec število kilogramov napak slišal in

zapisal, ker številka šestdesettisoč ima sumljivo veliko sikavcev.

Sicer pa pravi star pregovor, da dobra mera in vaga v nebesa pomaga. Najbrže hočejo liberalci, ki vedno zatrjujejo, da so po-božni, na ta način v nebesa, da dajejo vatikanskemu milu in prahu dobro vago.

Toda to vatikansko snaženje še ni pri kraju. Liberalni listi vedo poročati, da so pri tem snaženju v Vatikanu porabili že prve dni 800 hlebov kruha. Zelo ljudomilo poprašujejo pri tej priliki liberalni listi: »Koliko lačnih siromakov bi se lahko preživelo od tega kruha?« Sodeči po verodostojnosti dosedanjih števil, bi lahko odgovorili, da razun morda kakega protivatikanskega časnikarja se menda drug ne bi mogel preživeti niti en dan od tega kruha. Toda mi tega ne storimo. Opozarjamo le na poročilo sinočnjega »Slov. Naroda« o zadnji »Sokolovi maskaradi«, torej o pravi liberalni zabavi. Po poročilu tega lista bilo je na tej zabavi mnogo skupin mask, in list poroča, »da so veljale posamezne skupine do 1600 K.« Mi samo pristavljamo, da to ni bilo v Vatikanu.

da Slovincem narekujejo davek. Zato podpisani vprašajo fin. ministra: 1. ali so mu znane te razmere? 2. ali hoče v bodoče skrbeti, da se v komisijo za odmero pridobnine za slovensko prebivalstvo ne bodo imenovali politični nasprotniki, ki pri ljudstvu nimajo zaupanja.

Druga interpelacija istih poslancev se glasi:

V celjskem okr. glavarstvu je prebivalstvo v ogromni večini slovenske narodnosti. Pravično bi bilo, da bi uradniki tudi uvaževali zakonite določbe. Toda zapisniki so sestavljeni v nemškem jeziku, četudi ga slovenske stranke ne razumejo. In take zapisnike morajo podpisovati slovenske stranke, ker mnogi referentje niso zmožni slovenskega jezika. Slovenske vloge sicer rešujejo v slovenskem jeziku, toda manipulacijski uradniki morajo v nemščino prevajati slovenske vloge in isto tako nemške rešitve v slovenski jezik. Vse druge rešitve in odloke dobivajo slovenske stranke na nemških tiskovinah. Dvojezičnih ali slovenskih tiskovin uradi menda sploh ne poznajo. Ces. namestništvo in dež. šolski svet uradujeta popolnoma v nemškem jeziku tudi za slovenske stranke. In če je razsodba prve instance izdana v slovenskem jeziku, rešijo slovenski priziv v nemškem jeziku. Pri namestništvu v Gradcu pa bi morali biti svetniki tudi slovenskega jezika zmožni, ker je sicer pravično uradovanje v drugi instanci nemogoče. Ker državni zakoni veljajo za vse ces. urade, zato vprašajo podpisani g. ministra za notranje posle: 1. ali so mu znane te razmere? 2. ali hoče skrbeti, da bodo v slovenskem delu uradniki pri političnih uradih zmožni obeh deželnih jezikov? 3. ali hoče ukreniti, da bodo okr. glavarstva, pa tudi ces. namestništvo v Gradcu slovenske vloge reševala v slovenskem jeziku in da si omislijo slovenske tiskovine?

Urnava Save.

L. 1873 in 1874 je bila Sava od Krškega do Brežic uravnana. Od istega časa se ponavljajo povodnji, ki napravljajo mnogo škode posestnikom v Gor. in Spod. Skopicah, Zasavju in Krški vasi, pa tudi v sosednjih vaseh. Že l. 1873 je vlada posestnikom obljubila podporo vsled povodnji, ki se vsled slabe uravnave skoraj vsako leto ponavlja. Vsled tega so posl. Pfeifer in tovariši v predzadnji seji predlagali, naj vlada poškodovancem v naštetih vaseh dovoli primerno podporo. Dalje posl. Pfeifer in tovariši v posebni interpelaciji vprašajo ministra za notranje posle in finance, ali hoče brez tožbe in stroškov posestnikom v Skopicah, Zasavju in Krški vasi brezplačno prepustiti razne vsled uravnave Save nastale nove parcele. Prihodnja seja jutri.

Reforma tiskovnega zakona.

Poslanski zbornici je došla te dni peticija državne zveze avstrijskih tiskarjev v zadevi pospešenja reforme sedanega tiskovnega zakona. V peticiji se naglašja, da se zadevna prošnja že ponavlja desetletja, a vedno brez uspeha. Sicer so avstrijski tiskarji hvaležni za odpravo časniškega koleka, toda stare hibe tiskovnega zakona so še ostale. Vlada je že pred leti priznala potrebo premembe tiskovnega zakona in ministerski predsednik je pričetkom sedanega zasedanja naznanil, da vlada v kratkem predloži dotični zakonski načrt. Vkljub temu je pa sedaj že preteklo več mesecev, ne da bi se bila izpolnila dana obljuba. Državna zveza torej apelira na poslansko zbornico, naj zastavi pri vladi ves svoj vpliv, da nemudoma predloži dotično zakonsko osnovo.

Prememba pri gallškem namestništvu.

„Novi Reformi“ se brzojavljaja iz Lvova, da se v zadnjem času širijo vesti o premembi na Iovovskem namestništvu. Govori se namreč, da se grof Pininski v najkrajšem času umakne, ker so mu zadnji dogodki zagrenili namestniško mesto. Ponovljene demonstracije Iovovskega dijaštva, ki jih ni mogel preprečiti, so mu znatno omajale tla, in tudi vodje v poljskem klubu mu ne morejo izkazovati od tega časa več takega zaupanja, kakor ga je Pininski užival doslej.

Nov uspeh ogrske ljudske stranke.

Poročali smo že, da je pri dopolnilni državnozborni volitvi v Nyitra-Zsambokretu zmagal kandidat katol. ljudske stranke Franc Major. Dobil je namreč 922, njegov liberalni protikandidat le 702 glasov. Pri prvih splošnih volitvah ta kandidat ni mogel priti v parlament. To poslaniško mesto je bilo izpraznjeno radi tega, ker je bil kandidat Rakovszky izvoljen v dveh volivnih okrajih in si je obdržal mandat v drugem okraju. Ljudska stranka ima torej zopet enega zastopnika več.

Važen sklep v zadevi nemškega carinskega tarifa.

Važen sklep je storila včeraj komisija nemškega državnega zbora, ki se peča z vladnim načrtom o novem carinskem tarifu. Sklenila je namreč s precejšnjo večino, da mora novi carinski tarif stopiti v veljavo s 1. januarjem 1905. Ta sklep je v toliko velike važnosti, ker bo, če postane zakon, prisilil vlado, da najpozneje dné 31. dec. 1903. odpove trgovinske pogodbe. Nemška vlada bo seveda želela, da odpovedo pogodbe druge države. — Seja te komisije je bila zelo burna. Predsednik posl. Kardoff je odložil predsedstvo, ker ga je pustila na cedilu celo vedno mu zvesta večina.

Izjava kraljice Drage.

Časnikar, ki je bil tako srečen, da je mogel izvedeti osebno mnenje kralja Aleksandra o vprašanju glede srbskega prestolonasledstva, je po kraljevem posredovanju imel čast govoriti tudi s kraljico Drago.

Na mnogotera vprašanja je ta odgovorila mej drugim tudi to-le:

Kralj je pameten mož. On pozna vse-skozi svoje politične može in svojo deželo, torej je popolnoma sposoben, da sam vodi polit. stvari. Zato ne potrebuje sveta o takih predmetih in jaz bi tudi ne bila sposobna, da bi mu svetovala. Jaz sem docela prešinjena z delom, ki po mojem mnenju komursibodi v takem položaju najbolj pristojna, namreč po delu, ki se nanaša na dobrotvorstvo. — Vsa poročila, ki govorijo grdo o najinem razmerju, so podlo obrekovanje. Jaz ne morem ničesar bolj želeli svojim prijateljem, nego, da uživajo popolno srečo v svojem zakonskem življenju, kakor jo uživava midva. Kralj mi je v ljubezni naklonjen in prisrčen, oblakov ni med nama. — Da bi kralj abdiciral! Čemu bi abdiciral? Absurdna misel! Vprašam Vas, je-li tu količkej zdravega razuma, je-li količkej logičnega v misli, da bi mož v njegovih letih — še le v petindvajsetem letu — ne mogel imeti otrok?! — Kralj je popularen v svojem narodu. Na najinem nedavnem potovanju so naju povsodi navdušeno pozdravljali, da je bilo ginjaivo videti. Svobodno sva stopala med narod brez kakoršnegakoli spremstva, in oni so naju obkrožali v množicah. — Ko sem se poročila s kraljem, pričakovala sem o pozicijo. Moj uspeh, moja popolna sreča morala mi je ustvariti neprijateljev. Poznam svet. Vedela sem, da bo trnja v tej kroni. Bila sem pripravljena. Česar pa ne umejem, to je brezkončno nadaljevanje te kampanje laži in da se ta gonja tako dolgo drži. Ravno to ni lepo.

Tako je govorila kraljica Draga. Pri tem se je pa baje le s težavo vzdrževala solz.

Reorganizacija grške armade.

Že po završeni grško-turški vojski so uvideli grški državniki, da armada v sedanjem stanju in organizaciji nikakor ne ustreza svojemu namenu. Sklenili so tedaj, pričeti takoj z reorganizacijo in v to svrhu povabiti za instruktorje nemške častnike. Tega sklepa tedaj niso takoj izvršili, ker jim je primanjkovalo potrebnega drobiža, in so se šele v najnovjšem času zopet jeli resno pečati s tem vprašanjem. Te dni se ravno mudi v Atenah avstro-ogrski vojaški agent polkovnik baron Giesel. Kralj in grški častniki so ga sprejeli z veliko častjo. Ta dohod je namreč z zvezi z dejstvom, da bo poklicala grška vojna uprava za instruktorje avstrijske častnike, ker so se grški častniki najodločneje uprli proti instruktorjem iz Nemčije. Naglašali so namreč, da so ravno nemški častniki provzročili poraz grški armadi. Nemški general Grumbkow-paša je vodil turško ar-

mado skozi predor Melina, veliko število nemških častnikov je pa tik pred vojsko organiziralo in instruiralo turško armado. Teh torej Grki ne morajo in obrnili so se na Avstrijce.

Položaj v Južni Afriki.

Izredni »vspehe«, ki ga je pokazal dné 7. t. m. znani Kitchenerjev zistem s strelnicami ozir. stražnicami in ki je — skoro pripomogel, da je bil ujet prvi burski poveljnik Dewet, je v zadnjih dneh predpusta izborna zabaval vse burske prijatelje. Koliko napora in ogromnih stroškov je bilo treba, da se je dovršil ves veliki aparat za to, kakor so rekli, sklepnó akcijo. Cele mesece so gradili stražnice ob določenih progah, 23 oddelkov infanterije na konjih se je zbralo na določenem mestu, zastražen in zagrajen je bil vsak najmanjši del meje, Dewet je bil pa v sredi. Opolnoči dne 6. februarija je bilo delo završeno in čakali so angleški poveljniki le še belega dne, da slovesno ujamejo Deweta in tako zadajo Burom najobčutljiveji udarec. Angleži so računali, Dewet pa je obračunal ter jo ob 1. uri ponoči z vsemi svojimi oddelki popihal preko zastražene meje. Šele pri prehodu zadnjega dela burske armade so bili Angleži opozorjeni, a bilo je prepozno. Zajeli so le še nekaj vozov in živine, vse drugo jim je uslo. Dewet je s tem pokazal, da mu tudi strelnice nič ne imponirajo. Še celo »Times« morajo priznavati, da je ta dogodek »angleško zmago« precej omračil.

Vsa burska armada brez vstašev in kaplandskih ter natalskih najnovjših angleških nezadovoljnejev broji 9950 mož. Od teh jih je v Transvalu 4500, in sicer jih ima Botha 2500, Delarey 1000 in Beyers 1000 mož. Na ostalih delih bojišča je pa skupno 4450 mož, ki so razdeljeni v majhne oddelke. Vseh burskih bojnikov je torej 9950 proti 300.699 Angležem, ki imajo skupno 382.311 konj, ali bi jih vsaj toliko imeli, ko bi jih Buri ne bili nič pobili. V l. 1900 in 1901 so Angleži namreč odposlali 227.699 mož, mej temi skoro 10.000 častnikov; 61.000 vojakov je bilo že prej v Južni Afriki, 20.000 pa je bilo domačinov. O stroških za vzdrževanje te ogromne armade smo že poročali. Povprečno se računa, da stane prehranitev enega vojaka in enega konja vsak teden 22,5 franka.

O stražnicah ozir. strelnicah poročajo listi, da je v njih prostora navadno le za 6 vojakov, za dva maksim. topova in za hrano in streljivo. Oddaljene so druga od druge 800—1000 m in zvezane z žico. Če se Buri na potu preko vrste stražnic dotaknejo te žice, zazvoni v obeh bližnjih stražnicah in angleški čuvarji vedo, pri čem da so. Kajpada se posebno po noči ne upajo na prosto, s samima topovima pa v temi itak ničesar ne opravijo.

Shod hišnih posestnikov.

Za včeraj zvečer ob 7. uri sklicalo je »I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani« shod v veliki dvorani »Mestnega doma«. Shoda se je udeležilo okrog 100 hišnih posestnikov in posestnic.

Predsednik g. dr. Gregorič je poročal shodu o uspehu deputacije, katera je bila, v smislu zadnjega občnega zbora društva hišnih posestnikov, pri deželnem predsedniku. Deputacija — imena oseb prijavi smo včeraj — je imela nalog prositi in izposlovati pri dežel. predsedniku, da se rok za vračevanje brezobrestnega posojila preloži, da bo treba hišnim posestnikom z vračevanjem pričeti še le s 1. jan. 1906.

Deputacija je g. deželnemu predsedniku pojasnila razmere hišnih posestnikov. Poudarjala je, da se je škoda pokazala šele l. 1896 in 1897. Prešli so meseci in leta, preden je mogel marsikateri hišni posestnik zidati svojo hišo, a ne z državno pomočjo, marveč s privatnimi dolgovi. Hiše so lepše, vendar dohodkov nimajo hišni posestniki takih, da bi mogli zmagovati breme, katero imajo. Ko poneha davčna prostost, potem ne bodo imeli dohodkov hišni posestniki, marveč država. H komisiji za razbremenitev bi se morali poklicati nekateri meščani, da bi svetovali vladi, ker bolj natančno poznajo razmere svojih someščanov, nego gospodje okrog zelene mize v deželne vlade dvorcu. Znano je, kako je marsikdo moral letati od Poncija do Pilata, da je dobil posojilo. Razmere po potresu so se bistveno izpremenile. Mestne doklade so se zvišale od 6 na 20 odstotkov, upeljal se je osebni davek; sploh

hišni posestnik mora čim dalje večja bremena prenašati.

Odgovor, katerega je dobila deputacija hišnih posestnikov, je bil nepovoljen. Gosp. dež. predsednik poudarjal je trdovratno stališče deželne vlade, da se je razbremenitev pravično razdelila, tako, da vsakdo lahko primerno svojemu stališču živi. G. predsednik je poudarjal, da o splošnem odpisu niti misliti ni, in da so bile vse prošnje ednostavne, niso se navajali posamezni konkretni vzroki, sploh se niso razložile razmere posamnikov. G. deželni predsednik je bil mnenja, da ako bi tudi hišni posestniki pričeli vračevati še-le leta 1906, bi ne bili nič na boljem. Naglašal je nadalje, da je to samo izkoriščevanje blagohotnosti vlade. G. deželni predsednik citiral je pri tej priliki nek italijanski izrek, katerega pa govornik dr. Gregorič ne ponovi. Dež. predsednik je tudi poudarjal napram deputaciji, da ni nobene nade, da bi se rok za vračevanje do l. 1906 podaljšal. Edini uspeh bi morda bil, ako bi posamniki prosili, navesti pa morajo tehtne vzroke, da ne morejo primerno stanovsko živeti.

O zamudnih obrestih pri brezobrestnem posojilu — čudno doni beseda »obresti« pri brezobrestnem posojilu — izjavil je g. deželni predsednik, da se vrše pogovori s finančnim ravnateljstvom, in da se v kratkem izvrše. Za triodstotno posojilo pa g. deželni predsednik ni mogel dati deputaciji konkretnega odgovora.

Izvolila naj bi se skupina iz vrst meščanov, katera bi šla deželni vladi na roke glede pojasnil pri olajšavi posojila. G. dež. predsednik je še enkrat naglašal, da druge pomoči ni, kakor da posamniki vložijo prošnje in dokažejo, da ne morejo primerno stanovsko živeti.

Predsednik g. dr. Gregorič je dobil iz odgovora žalosten utis, ter pravi končno, da bo gotovo o tem vedel kaj povedati g. drž. poslanec dr. Tavčar.

G. dr. Tavčar se je opravičeval, ker se je radi njega shod nekoliko zavlekel, za držan je bil v mestnem zastopu, koder je čakal izida nekega glasovanja. Poslanec ljubljanskega mesta misli, da so odločivni faktorji na Dunaju in ne v Ljubljani in da vlada stoji na stališču, da ne more Ljubljani splošno odpisati posojila, ker potem bi prišli vsi drugi avstrijski narodi, med katerimi ima država 45 milijonov posojila, po raznih uimah izposojenega in bi zahtevali, da se jim odpiše. Dr. Tavčar je mnenja, da ako bi vlada vsakemu odpisala vse, potem bi prišel vsak, ki bi pogorel, naj mu država pomaga; dalje omenja, da ni vlada zadnja instanca; dopusten je še rekurz. Dr. Tavčar pravi nadalje, da je njegova oseba vsakemu hišnemu posestniku na razpolago, kedor se je hoče poslužiti, pristavil pa, da sta se samo dva hišna posestnika poslužila njegove osebe, za katera je interveniral, a žal brez uspeha. Omenjal je tudi drž. poslanca g. Povšeta, katerega resolucija je bila v budgetnem odseku sprejeta. Ako isto stori parlament, je upanje, da se vlada ne bo toliko protivila. Končuje, da se vsi upi hišnih posestnikov ne bodo izpolnili, poslanec pa tudi vsega ne more storiti, akoravno bi imel deset jezikov.

G. predsednik dr. Gregorič je poudarjal, da dunajska vlada od naše deželne vlade dobiva informacije, ne pa obratno. Na Dunaju so natančno informirani o naših razmerah. Poudarja, da generalnega odpisa ni pričakovati, prosi naj vsak posameznik, razloži natančno svoja bremena. Ako nočejo hišnim posestnikom posojilo popolno odpisati, naj jih puste vsaj dihati, da plačajo svoje dolge pri obrtnikih itd. Avstrija radi tega ne bo razpadla, ako dobi nekaj tisočakov prej ali poznej. Končno predsednik dr. Gregorič apelira na drž. poslanca, naj vsi pri razpravi v drž. zbornici povzdignejo svoj glas in delajo v prid poškodovancem po potresu. Predlagal je, naj se poslancu ljubljanskega mesta g. dr. Tavčarju izreče zahvala za pojasnila, g. drž. posl. Povšetu pa zahvala, ker je v proračunskem odseku z vso vneto zastopal koristiposkodovancev popotresu.

Ljubljanski občinski svet.

Poročevalec Senekovič.

Poročevalec fin. odseka o proračunu za l. 1902 g. obč. svetnik Senekovič je omenil, da je bila letošnja generalna debata o proračunu tako ostra, kakor je že dalje časa ni bilo slišati. Marsikaterem pikre besede, pravi poročevalec, niso bile utemeljene s številkami. Včerajšnje pojave v občinskem svetu primerja z bojem med Ahilom in Agamemnonom. Ahejci so pri tem veliko trpeli. Potreščina od leta 1896 do danes znaša za 83.963 K. več. Davčna moč mesta polagoma raste. Sveve treba se bo ogibati takih skokov in ne tako hitro napredovati, kot dosedaj. V izredni dobi napredovali smo tako, kakor bi morda v normalni dobi 10 let ne. Ako bi se to ne zgodilo, rekli bi lahko naši potomci: »Eine grosse Zeit fand kleine Männer.« (Hribar: Prav dobro. Tavčar se smeje. Hribar: »To ni za Vas.«) Udob-

nost v mestu vabi tuje, vsak krajcar od zunaj ima nekoliko davka v sebi.

Včeraj se je povdarjalo, da je mestni kredit popolnoma izrpan. (Tavčar: »Tega nisem rekel, pač pa sem rekel, da je izrpan s stališča mestnega gospodarstva. Hribar: »Tudi to ni res!«) Poročevalec navaja razne mestne dolge, med katerimi je tudi svota za dolensko železnico, in pravi, da poslanec dolenskih mest vsaj ta točko ne bo mestni upravi v zlo štel. (Smeh. Tavčar maha z rokami.) (Mestne dolgeve priobčimo.)

Dr. Tavčar je včeraj dejal, naj se postavimo na stališče kmečke vasi, da živimo, kakor so naši očete živeli. (Dr. Tavčar: »Tega pa nisem dejal!« Smeh.) Do skrajne meje svojega razvoja smo prišli, dejal je dr. Tavčar, in ne moremo naprej, ako nam vlada ne pomore. Dr. Tavčar je poslanec mesta ljubljanskega (Smeh na galeriji), s svojo energijo, katero povod razvija, bo pač dosegel, da bo mesto dobilo pomoč, za katero večkrat zaman prosi. (Tavčar: »Županovo poročilo!« Hribar: »Nič ne škodi moje poročilo!«) Kot drž. poslanec naj dr. Tavčar dela na to, da se znižajo deželne priklade. (Dr. Tavčar: »Ja gospodje, šparat se morala!«) Ali je mislil dr. Tavčar v svojem govoru na to, da je Ljubljana središče naroda, da ubogi, razcepilni narod mora imeti kraj, kamor se zateka? Ako se hočemo postaviti na stališče kmečke vasi in s tega stališča štediti, tedaj lahko kar črtamo podporo za gledališče, za razna društva itd. Kmečki vasi tega ni treba. Dr. Tavčar je bil včeraj izvestno jako slabe volje. (Dr. Tavčar: »One, sem dobro kosil!«) Poročevalec Senekovič: »Pa časih tudi po dobrem kosilu želodec boli!« (Smeh.)

Poročevalec nadalje govori proti Tavčar. trditvi, da imamo pristni deficit, kar Tavčar opira na to, da je fin. odsek pokrtil deficit s prebitki lanskega leta in s prebitki potresnega posojila. Poročevalec pravi, da ima fin. odsek tudi pravico prebitke iz loterijskega posojila dati za pokritje nedostatkov.

Vedno se silijo v ospredje hišni posestniki, obrtniki in trgovci, a ti stroške prevale vedno na tretjo osebo, na uradnike in delavce. Celotni delavec ima boljše, nego uradnik, ker ako mu plača ne zadostja, lahko štrajka, uradnik pa tega ne more.

Ko je župan Hribar še zavrnil vesti, ki so se širile glede njegovega nastopa radi prostora deželnoobrambne vojašnice, je zahteval besedo Tavčar.

»Besedo ima dr. Tavčar.«

Dr. Tavčar: Rekel sem, da je kredit mesta izrpan le s stališča ljubljanskega mesta, a kredit mesto lahko dobi, vpraša se pa če bi bilo pametno siliti v nove dolge. Ali more biti umno gospodarstvo, ako gospodar, ki ima polovico posestva zadolženega, zadolži še ostalo polovico? Da je Ljubljana središče Slovenije, nisem pozabil, a berač ne more šampanjca piti in ker hočem to središče ohraniti zdravo, pravim, da moramo tisto hitrost, s katero smo sedaj delali, in kar je pripoznal tudi poročevalec, nekoliko zmanjšati.

Specijalna razprava.

Občinski svet prestopi na to v specialno razpravo o mestnem proračunu.

Uprava v obč. funkcijske pristojbine 7280 K, plača uradnikom 99412 K, redarstvo 66.854 K, sluge 13.850 K itd. skupno znaša 370.380 K. V tej točki se nahaja tudi prispevek k pokojniškemu v zakladu mestnih delavcev v znesku 2000 K. Mestni magistrat je ekspenzar pravnega zastopnika proračunal na 1000 K, fin. odsek pa je to točko zvišal na 2000 K. Pokritje znaša 11.387.

Uprava mestne imovine znaša 35.612 K. Pokritje za upravo mestne imovine znaša 594.813 K. Dohodek »Mestnega Doma« je proračunjen na 3582 K, mestne davščine pa: mestna užitnina 93.268 K, posebne mestne priklade 140.000 K, mestne doklade 218.000 K, goštaščina 84.000 K, pasji davek 13.000 K, najemščina od portalov in izlozb itd.

Ceste, ulice, trgi in sprehajališča. Potrebščina: Poprave in vzdrževanje: 53.830 K, čiščenje mesta 32.000 K, (pomatanje ulic stane 14.000 K, škropljenje ulic 4000 K, odpeljavanje smeti 6000 K, odpeljavanje snega je pa proračunjeno na 8000 K), razsvetljava mesta 38.000 K, skupna potrebščina 123.830 K. Pokritje 66.152 K.

Zdravstvene in blagotvorne zadeve imajo potrebščine 77.340 K, mej njimi je potrebščina za »Ljudsko kopelj« v znesku 7300 K, plače zdravstvenemu osebju 14.880 K, razne potrebščine 4626 K, blagotvorni stroški 51.067 K.

Šolstvo, znanost in umetnost. Potrebščine: Ljudsko šolstvo 35.177 K, razna učilišča 47.983 K, mej temi za cesarja Franc Jožefa I. mestno višjo dekliško šolo 17.860 K. Razni stroški znašajo: Glasbeni matici 2400 K, Narodni šoli 400 K, Dramatičnemu društvu 12.000 K, Filharmoničnemu društvu 400 K, Za vzdrževanje botaničnega

vrta 210 K, Stanarina in vodarina za pisarno trgovske in obrtne zbornice 980 K, Strelškemu društvu 52 kron, Za šolski delarni 740 K, Družbi sv. Cirila in Metoda 1000 K, Društvu »Radogoj« 700 K, I. Slovenskemu planinskemu društvu redni prispevek 600 K, prof. Vodušku za metereološka poročila 200 K, Dijaški mizi na vseučilišču v Gradcu 100 K, Otroškima vrtcema za božičnico 600 K, razni nepredvidni troški 2000 kron, Löschnerjeve ustanovi 200 K.

Podpora »Gospodinjki šoli« se odkloni. Skupna potrebščina torej znaša 105.742 K. Pokritje 21.608 K. Županovo poročilo želi, da bi se nabralo več ukovine, zato je občinski svet sklenil, da s prihodnjim polletjem ne bodo od ukovine oproščali več šolski voditelji, ampak samo mestni šolski svet! Pri točki »Ljudsko šolstvo« se je sprejela resolucija obč. svetnika Šubica, storiti korake, da se dobi od dežele odškodnina za ona stanovanja, katera je v tukajšnjih šolah napravilo mesto učiteljem in se je posebno zanimala debata vnela pri postavitvi o nemškem šolstvu v Ljubljani.

»Vrešen v Ljubljani.«

Obč. svet. Žužek interpelira župana, kaj je s poročilom »Slovenca«, ki je poročal, da je mestni šolski svet odklonil prošnjo kateheta na nemški deški petrazrednici in mu ni dovolil poučevati verouka 40 otrok, ki samo slovenski razumejo, v slovenščini, in ako je res, da so v onem razredu med 43 otroki samo trije, ki razumejo nemščino. Ali je to istina, kar se v »Slovenčevih« notici očita slovenski Ljubljani?

Župan Hribar odgovarja, da je res bila odklonjena ona prošnja, da so res med 43 otroki samo 3, ki sploh razumejo nemščino, da pa so bili člani mestnega šolskega sveta mnenja, da le tako pripravijo slovenske stariše do spoznanja, ako se pouk vrši le strogo v nemščini, ker tako bodo zaslepljeni stariši vendar spoznali, da se otroci v tej šoli niso nič naučili. (Čujte Korošci in Štajerci — na ta način so nemške šole med vami popolnoma pravilne. To je »krasna« pedagogika ljubljanskih naprednjakov! — Opomba poročevalca.) Hribar omenja značilnega postopanja nadzornika Belarja v dotični seji mestnega šolskega sveta in pravi, da je izvedel, da je bivši šolski nadzornik Šuman svoj čas, ko je videl, da se na tej šoli z nemškim poukom nikamor ne pride naprej, ne da bi vprašal mestni šolski svet, odredil, da se, kjer je potreba, poučuje lahko tudi v slovenščini t. j. posebno v prvem razredu. Mestni šolski svet so vodile najboljše intencije. Časopisje naj raje poučuje stariše, namestu da napada mestni šolski svet!

Obč. svetnik Žužek pravi, da je bila torej »Slovenčeva« notica o »Vrešnu v Ljubljani«, prav važna, da smo tudi drugi izvedeli o tej zadevi. To je res »Vrešen v Ljubljani«. To je nezdravo stanje, ako se slovenski otroci trpinčijo s poukom v nemščini, katere ne razumejo. Dolžnost mestnega šolskega sveta bi bila postopati v tem smislu, da se omogoči slovenski pouk, da se pa pouk v nemškem jeziku še nadaljuje, je nezmišelnost. Zakon zahteva, da se napravi šola, ako je 40 za šolo godnih otrok. Izmej 43 otrok v dotičnem nemškem razredu pa ni godnih za nemško šolo 40 otrok. Nemške šole v Ljubljani torej ni mogoče vzdržati, vsaj ne, ako se noče posluževati v njej slovenskega jezika. Proračun za nemško šolstvo torej nima prave podlage. Zahteva torej, da se ta postavka črta, ter predlaga

resolucijo proti nemškim šolam.

»Ker se je dognalo, da je v I razredu mestne nemške deške ljudske šole 40 otrok, ki razumejo samo slovenščino, torej vsa pedagogična načela nasprotujejo temu, da bi se jih poučevalo v nerazumljivem jim jeziku. Ustanoviti šolo je vezana občina le tedaj, ako je 40 za šolo godnih otrok, kar pa v tem slučaju ni, zato naj se I. razred nemške deške ljudske šole razpusti, 40 slovenskih šolskih otrok naj se odda slovenskim mestnim ljudskim šolam, 3 nemški učenci pa naj se oddajo v »Schulvereinsko« šolo. (»Dobro!« klici).

Predlagatelj pravi, da je včeraj dr. Tavčar govoril o štedljivosti. Tu imamo takoj priliko za štedenje. Ako Nemci zahtevajo, da se celjske slov. vsopredne premeste iz Celja, smo mi tembolj upravičeni nastopiti proti mestnim nemškim šolam v Ljubljani.

Hribar o Tavčarju.

Župan Hribar: Gosp. dr. Tavčar se včeraj ni oglašal o tej zadevi, in kakor ga poznam, bi za to (za Žužkov predlog) tudi ne glasoval. (Smeh na galeriji.)

Tavčarjevo razburjenje.

Dr. Tavčar vstane razburjen in pravi, da si tudi od župana ne pusti »dajati žaljenj«. Župan je čisto po nepotrebnem opomnil, da kakor mene pozna, bi jaz ne glasoval

proti nemškim šolam. Protestujem, da bi se predbacivale meni kake pregrehe. Župan naj roko na srce položi! Grešili smo vsi, če smo grešili, hinavščine pa ne potrebujemo! Raz svojega sedeža nima župan delati nikakeranih opazk. Pritožbe glede pouka na nemških mestnih šolah s. upravičena, a z Žužkovo resolucijo se ne bo nič doseglo. Doseči more kaj le privatna agitacija pri stariših, katere nemški delodajalci silijo, da dajo otroke v nemške šole. Vlada je nas prisilila ustanoviti tako šolo, in če sklenemo tak sklep proti njej, ga bo vlada zistrala, ker je šola postavno ustanovljena. Posebno je pa proti temu, da bi se kar sedaj sredi leta razred razpustil. Hribar nato pravi, da je le mislil, da Tavčar ne bi glasoval za Žužkov predlog, ker pozna zakon. (Smeh.)

Proti Žužkovi resoluciji

Podžupan Bleiweis obžaluje (!), da se je taka resolucija predlagala. Stariši so pri tem merodajni faktorji in če se je 43 starišev oglasilo za nemško šolo, ne moremo nič proti temu. Župan Hribar pravi, da je resolucija protipostavna, in bi jo, ako se sprejme, moral sistirati.

Odložna beseda.

Obč. svetnik Lenče pravi, da že pet let ni bilo take debate pri postavitvi o ljudskem šolstvu. Resolucija temelji v narodnem prepričanju. Nemška šola nije nam v obraz. Naj imajo Nemci iste pravice kot mi, a svoje dece ne pustimo potujčevati. Kako bi upili Nemci, ako bi mi lovili nemške otroke v slovenske šole! To je nasledek tistega prokletega nemškutarstva, katerega je še vedno mnogo v Ljubljani. Če bi v obč. svetu bolj odložno postopali, ne bi tako daleč prišlo. Mi nazadujemo iz raznih ozirov, tudi radi prepisa »klerikalca«. Nemcem pa raste greben. Čas je, da se o tem tudi v obč. svetu čuje glas. Nemški delodajalci silijo otroke svojih uslužbencev, v nemške šole zato bode glasoval za Žužkovo resolucijo, če jo tudi župan sistira.

Poročevalec s. kr. gimn. ravnatelj Senekovič označuje Žužkovo resolucijo kot nevsprejemljivo in trdi, da se zadeva ne da z Vrešnom primerjati.

Glasovanje.

Obč. svetnik Žužek predlaga glasovanje po imenih. Obč. svetniki se spogledajo. (Vrišč.) Obč. svetnik Grošelj: »Kakor čte, men' je vse eno«. Pri glasovanju se odkloni predlog g. Žužka, naj se glasuje po imenih, in končno propade tudi resolucija ter se proračun o ljudskem šolstvu neizpremenjen odobri.

Nadaljni proračun.

Odobri se: Vojaška nastanitev s potrebščino 4187 K in pokritjem 5055 K. Raznoterosti: Potrebščina 4490 K, pokritje 450 K. V tej svoti je subvencija gasilnemu društvu 2000 kron. Predlog obč. svetnika Turka, naj se da gasilnemu društvu 2400 K, se odkloni.

Odobre se izredne potrebščine, mej njimi tudi za popravo kopelji v Kolesarjih 3500 K. Ker bode »Slov. planinsko društvo« letos zgradilo planinski hotel, se mu dovoli še 600 K izredne podpore, za razširjenje javne razsvetljave se dovoli 5000 K, za nakup cevi gasilnemu društvu namestu naprošenih 1000 K — 500 kron.

Meščanska godba.

V izrednih potrebščinah za l. 1902 ni nobene podpore mešč. godbi. Godba ima sedaj 2800 K novega dolga, ne glede na znatno svoto starega dolga in bi mogla k večjemu vztrajati, ako bi ji mesto dalo letne podpore 12.000 K. Župan se je v svojem poročilu na fin. odsek izrazil proti vsaki podpori, ker je tudi godbin proračun napačno sestavljen in bi potrebovala še večjo podporo, kajti da bi dosegla sodelovanje v nemškem gledališču, ni misliti, in težko, da bi mogla sodelovati tudi v slovenskem gledališču. Obč. svetnik Turk je predlagal vsaj 8000 K podpore, od katerih naj se 4000 K dovoli takoj, ostalih se naj pa ne izplača, ako bi se videlo, da godba res ne more vztrajati. Sramota bi bila, ako godba sedaj propade. Obč. svetnik Lenče govori proti vsaki podpori, ker ni upanja, da bi se godba vzdržala. Obč. svetnik Prosenec govori za godbo, češ da se je število podpornih članov že razširilo od 400 na 800. Na vprašanje obč. svetnika Požarja, katerim rokam bi se izročil denar, se izve, da godba sedaj prav za prav še načelnika nima. Poročevalec Senekovič pravi, da je boljše, da godba umre prej, preden bo mestno občino pogreb preveč veljal. Pred glasovanjem nakrat izgine iz dvorane obč. svetnik Stare, in obč. svet postane nesklepčen. Obč. svetnik Turk kliče: »Izgnil je, ker smo imeli danes za godbo večino!« Seja se nadaljuje danes ob 5. uri popoldne.

Izpred sodišča.

Radi hramotne krave je bil Ivan Breznikar, župan v Smartnu pri Litiji od prve sodnije obsojen na 8 dni zapora, ker je mesogleda Mandeljna opozoril, da je mesar Susteršič iz Smartna neko bolno živino kupil in jo gotovo že zaklal, če jo pa še ni, da jo pa še bo. Župan Breznikar je to naročilo dal Mandelju radi tega, ker so mu prišli ljudje povedati, da je bila hramotna krava v vas prignana in da je dekle, ki je kravo prignala, šla v Susteršičovo hišo. Breznikar je bil uverjen, da je Susteršič kravo kupil, Susteršič pa, ki v resnici krave ni kupil, je župana Breznikarja šel tožiti radi žaljenja časti. Na včerašnji razpravi je Breznikarjev zagovornik dr. Brejce ponudil dokaze o tem, da je Susteršič tudi že pri drugih prilikah bolno živino kral, vsled česar je župan upravičen bil mesogleda na bolno kravo opozoriti, ki je bila v vas prignana in po njegovem domnevanju Susteršiču prodana. Ker se je pa na razpravi izkazalo, da Susteršič dotične krave res ni kupil, je sodišče ponudene dokaze zavrnilo, vendar pa kazni zapora spreminilo na 80 K globe.

Rakovski liberalci. Janez Komovec je od sodnije v Cirknici dobil 14 dni zapora, poostrelega vsak teden z dvema postoma, dvema tridma ležiščema in dvema temnicami zaradi tega, ker je na krut način razžalil Janeza Bombača, delovodjo pri lesni tvrdki Lavrič & Comp. na Rakeku in njegovega očeta Matevža Bombača, očitajoč jima, da je pri njih sama sleparija in goljuflja, in Janezu Bombaču še posebej, da on pri prejemanju lesa od voznikov dela drugo mero liberalnim in drugo klerikalnim voznikom. Komovec je po znanem liberalnem receptu to slednjo žalitev najprej tajil, potem pa, ko je videl, da mu to ne pomaga, nastopil dokaz resnice. Ta dokaz pa se mu je docela ponesrečil, kajti kljub temu, da je Janez Bombač že 25 let delovodja omenjene tvrdke, se mu ni moglo niti najmanjše nepoštenosti izkazati. Kljub temu pa se je Komovec zoper razsodbo cirkniške sodnije pritožil, toda vskljena sodnja je danes po predlogu Bombačevega zastopnika dr. Brejca Komovec rad ali nerad moral sedeti in 14 dni premišljevat o zanesljivosti svojih liberalnih rakovskih prijateljev.

Fantje na poti k vojakom so v Gabrovnici 5. oktobra »za slovo« povzročili krvav tepež. Pavel Antonin in Jož Hribar nista nič hotela slišati, da sta »kamerada« Pavla Podbevška in Filipa Lipovška. To so je Podbevšku tako »za malo« zdelo, da je Pavla Antonina klofotal, nakar se je pričelo splošno zmerjanje s »smrkovci«. Pavle Antonin tega ni mogel več prenašati in je hitel domov, odkoder je skoro prihitel na bojno polje z vilami v rokah. Z vilami je Pavla Podbevška — prej si je rokave zavihal — tako udaril po glavi, da mu je železje odletelo in mu je ostal samo ročaj v roki. Filip Lipovšek se je v istem trenutku zaletel v Antoninovega prijatelja Hribarja, ki je pa hitro odtrgal kol od plota in pobil svojega nasprotnika. Radi težke telesne poškodbe obtožena Antonin in Hribar, ki sta skupaj s pričama Podbevškom in Lipovškom prišla pred sodišče v vojaški opravi, sta izjavljala, da sta bila »glah toliko pijana, da sta bila huda« in da sta se poškodovanca zaletela v nju, ker sta upila »auf!« Pavel Antonin je dobil 4 mesece težke ječe, Jožef Hribar pa tri mesece težke ječe. Sla bodeta v luknjo še-le takrat, ko se pri vojakih navadita »eksercirati«.

Boj s »šeflo«. Mihael Grobotek, posestnik in gostilničar v Bohinjski Bistrici, ni nič kaj prijazno gledal plazenja delavca Antona Simška okoli njegovih dekel. Nekoč je Simška spodil iz kuhinje, nakar sta se Simšek in Grobotek spoprijela in obdelavala s »šeflo«. Pri okrajni sodnji v Radovljici so proti Groboteku dekle »skup držale« in Grobotek je bil obsojen na 30 K globe, pa tudi Simšek je dobil 48 ur zapora. Grobotek se je pritožil na deželno sodišče, češ, da je samo hišni red vzdrževal, a dež. sodišče je prvo razsodbo potrdilo.

Tat knjig in salam. Tukajšnji knjigotržec J. Giontini je imel ukaleznjega hlapca, ki mu je — pokradel mnogo knjig, katere seve hlapec ni ohranil zase, ampak jih je dalje prodal. Ta prijatelj knjig Fran Pfeifer, pa ni kradel samo pri J. Giontiniju, ampak je poleg »poezije« imel tudi ljubezen do — mesa, katerega je kradel pri Andrejtotu. Fran Pfeifer je bil obsojen danes na 4 mesece bivanja na Žabjaku.

Tedenski koledar.

Nedelja, 16. febr.: 1. postna, Julija d., evang.: Jezusa izkuša hudobni duh. Mat. 4. — Ponedeljek, 17. febr.: Kancijan m. — Torek, 18. febr.: Simon šk. — Sreda, 19. febr.: Julijan de Bon. Alb. Kvatre. — Četrtek, 20. febr.: Evherij šk. — Petek: 21. febr.: Sulica in žebli Gosp. — Sobota,

22. febr.: Sv. Petra stol v Antijohiji. — Solnce izide 20. febr. ob 6. uri 49 min., zaide pa ob 5. uri 28 min. — Lunin spremin: Ščip 22. febr. ob 2. uri 1 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 16. februar.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Koralna maša brez orgelj, graduale in traktus »Angelis suis« zl. Anton Foerster, ofertorij »Scapulis suis« dr. Franc Witt; po povzdigovanju »Bone Jesu« zl. Evgen Frey. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Vokalno mašo in honorem s. Vigilij v A dur zl. Fr. Schöpf, graduale »Angelis suis« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Scapulis suis« zl. Al. Rieder.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. februarja.

Papež Leon XIII praznuje letos tri jubileje, namreč diamantni jubilej (šestdesetletnico) kot nadškof (1843—1903), zlati jubilej (petdesetletnico) kot kardinal (1853—1903) in srebrni jubilej (petindvajsetletnico) kot papež (1878—1903).

Vrešen v Ljubljani. Opozarjamo na debato v ljubljanskem občinskem svetu o zadevi nemške mestne šole, katero je sprožilo naše časopisje. Mestni šolski svet namreč ni dovolil katehetu, da bi na nemški mestni ljudski šoli v razredu, kjer izmed 43 učencev 40 učencev ne razume prav nič nemški, poučeval veronauk v slovenščini. Ta sklep smo primerno pribili! Gosp. Žužek je storil prav, da je nastopil v obč. svetu. Ako bi bila sprejeta njegova resolucija, izrekel bi s tem obč. svet svoj protest proti sedanjim razmeram na mestnih nemških ljudskih šolah in na vsak način bi slovenski stvari več koristilo, ako bi bila resolucija sprejeta, kakor pa da je bila odklonjena. Ali bi se v nam nasprotnih mestih pokazalo tako glasovanje v slični zadevi, kakor se je v obč. svetu ljubljanskem? Opozarjamo na zadevo gg. poslance in upamo, da se tudi iz občinskega sveta ali vsaj izmed obč. svetnikov vendarle končno prične akcija, da se vsaj v središču Slovenije rešijo slovenski otroci kričečega potujčevanja.

Višji poštni kontrolor g. Frano Dolenc je v Gradcu v noči od 10 na 11 t. m. padel na gladkem tlaku in si je tako nesrečno zlomil nogo v gležnji, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico, kjer je včeraj popoldne od 4 uri umrl. G. Fr. Dolenc je bil rojen 1. 1846 v Škofji Loki in je bival v Gradcu že skoro 30 let. Pogreb bode ponedeljek ob 2. uri popoldne v Škofji Loki.

Državna podpora. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo 500 kron v pokritje stroškov za ustanovitev drevnice v Zgor. Tuhinju.

Na goriško gimnazijo pride kot suplent gospod dr. Josip Srebernič, rodom iz Solkana, ki je leta 1896 z odliko dokončal gimnazijske nauke.

Na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani je bilo koncem danes dovršenega I. semestra 618 dijakov, izmed katerih je dobilo prvi red z odliko 52 dijakov, prvi red 417, drugi red 124, tretji red 22 dijakov. Neizprašan je bil 1 dijak.

Druga državna gimnazija je imela danes za sklep prvega polletja v Uršulinski cerkvi peto mašo, pri kateri so pod vodstvom Foersterjevimi dobro izvežbani dijaki oskrbeli liturgično petje. Gimnazija ima 6 šol, v prvi in drugi šoli po 2 razreda, v vseh 8 razredih 310 dijakov. Vsi so Slovenci. Učni uspeh v posamnih razredih: v I. a razredu ima 1 odliko, 38 prvi red, 12 drugi, 2 tretji red, skupaj 53 učencev; v I. b imata 2 odliko, 34 prvi, 3 drugi, 2 tretji red, skupaj 41 učencev; v II. a ima 1 odliko, 18 prvi in 10 drugi red, skupaj 29 učencev; v II. b ima 1 odliko, 17 prvi, 10 drugi in 1 tretji red, skupaj 30 učencev; v III. ima 1 odliko, 35 prvi in 9 drugi red, skupaj 45 učencev; v IV. razredu jih ima 31 prvi, 14 drugi in 1 tretji red, skupaj 46 učencev; v V. razredu je 32 prvih redov, 8 drugih redov, skupaj 40 učencev; v VI. razredu je 5 odličnjakov in 21 učencev s prvim redom, skupaj 26 učencev.

C. kr. višja realka v Ljubljani. Uspehi v I. semestru 1901/2, ki se je danes končal, so naslednji: Od 483 klasificiranih učencev je prejelo prvired z odliko

23, prvi red 329 učencev; dvojk je 117, trojk 11, neizprašani so ostali 3 učenci. V procentih je torej dovršilo prvi tečaj z dobrim uspehom 73,8%; drugim se je ponesrečilo.

Na cesarja Franca Jožefa mestni višji dekliški šoli v Ljubljani je bilo v prvem polletju v prvem letniku 42 učenek ter je dobilo prvi red z odliko 4 učenek, prvi red 32, drugi red 6. V drugem letniku je bilo 28 učenek in je dobilo prvi red z odliko 5 učenek, prvi red 20, drugi red 2 učenki, neizprašana je bila 1. V tretjem letniku je bilo 27 učenek ter je dobilo prvi red z odliko 11 učenek, prvi red 14 učenek, drugi red je dobila 1 in neizprašana je bila ena učenka.

Postne pridige v Ljubljani V stolnici: P. Ressel S. J. vsak petek ob 6. zvečer nemško: Premišljevanje trpljenja Gospodovega; g. J. Kalan vsako nedeljo ob 4. popoldne: Pogled v našo notranjost. Pri Sv. Jakobu: g. Ign. Nadrah vsako nedeljo ob 2. pop.: Osebe, ki nastopijo v zgodovini Jezusovega trpljenja. Pri Frančiškanih: P. Sigmond vsak torek ob 6. zvečer: Dogodki ob Jezusovi smrti. Pri Sv. Petru: G. M. Malensek vsako nedeljo in praznik ob 2. pop.: O orodju Kristusovega trpljenja. V Trnovem: G. V. Köchler vsako nedeljo ob 2. popoldne: Kristus in ljudstvo.

Sestanek ljubljanske duhovščine, v ponedeljek, 17. svečana ob 4. popoldne.

Poroka. V nedeljo 9. t. m. se je poročil g. Adolf Harmel, učitelj na Erzeltu, z gč. Lino Podobnikovo.

Zlata poroka. Z Jesenic se poroča: V ponedeljek 3. svečana sta obhajala pri nas zlato poroko zakonska Jurij Razingar in njegova žena Mina. „Zlati ženini“ je bil dolgo vrsto let delavec v tovarni na Savi in uživa sedaj celih (!) 5 gl. pokojnine; zato so mu vse potrebno oskrbeli dobri Jeseničani. Ob 10. uri je spremilo zlatoporočenca v cerkev lepo število svatov, tovarniška godba in požarna bramba. Po dokončani, res ganljivi cerkveni slovesnosti, katero je opravil g. župnik Šinkovec, so nadaljevali svatje zlato poroko v gostilni pri Hrovatu. Zlatoporočenca in vsi svatje so bili prav židane volje. Da se je zlata poroka vršila, se je v prvi vrsti zahvaliti posestniku Markežu in delavcu Ruparju. Čast vsem!

Umrl je v soboto v Gorici posestnik gospod Janez Rijavec, brat pokojnega župnika Rijavca v Batujah. Pokojnik je bil leta 1859 ranjen v vojski proti Italiji. — V Podmelcu je 9. t. m. umrla upokojena učiteljica Frančiška Zupančič, rodom Ljubljanka.

Častno svetinjo za 40letno službovanje je priznal deželni predsednik bivšemu železniškemu delavcu Ant. Jernejčiču v Logatcu.

Srbi v Ljubljani. Belgrajsko pevsko društvo, katero je nameravalo 24. t. mes. v Ljubljani koncertovati, ne pride v tekočem mesecu semkaj, temveč priredi koncert v »Narodnem domu« v Ljubljani dne 1. majnika t. l.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Poroča se nam, da g. Fr. Staut ne posluje več pri Vzajemni zavarovalnici.

Umrla je na Tržaški cesti števil. 20 g. Marija Zaler.

Tabor v Žalcu. Z ozirom na perečo vprašanje celjske slov.-nemške gimnazije sklical se bo v začetku meseca marca t. l. v Žalec tabor.

Dopolnilne volitve na Goriškem. V sled znanega nepotrjenja dveh volitev in vsled dobrovoljne odpovedi dveh poslancev na Goriškem, razpisuje primorsko namestništvo, kot smo včeraj omenili, dopolnilne volitve za tale štiri izpraznjena mesta in sicer: Volitev jednega poslanca za kmečke občine okrajev Gradiška, Kormin, Tržiš in Cervinjan z voliščem v Gorici; volitev jednega poslanca za kmečke občine okrajev Tolmin, Bovec, Kobarid in Cerklje ob Savi; volitev jednega poslanca za kmečke občine okrajev Sežana in Komen z voliščem v Sežani. Vse te tri volitve se bodo vršile dne 20. marca t. l. Volitev jednega poslanca v drugem kolegiju veleposestva poknežene grofije Goriško-Gradišanske vršila se bo v Gorici dne 22.

marca t. l. Ta volivni kolegij je sestavljen iz sodnih okrajev Gradiška, Cervinjan, Tržiš in Kormin, izvemši občine Devin, Doberdol, Biljana, Dolenje, Kožbana in Medana.

Spodnještajerska jubilejska ustanova v Celju. C. kr. namestništvo v Gradcu je z naredbo od dne 27. januarja, 1902, št. 33146/901 odobrilo ustanovno pismo te ustanove. Ta v podporo revnih slovenskih dijakov namenjena ustanova rasla je v kapitalu blizu na 18.000 K, in z dozdajnimi obrestmi okroglo do 20.000 K.

Veliki nemiri v Trstu. Že včeraj smo poročali o velikih nemirih v Trstu, ki so imeli svoj izvor v stavki Lloydovih kurjačev, za katere se je sedaj potegnilo vse tržaško delavstvo. Vse delo v Trstu počiva, vsa podjetja so zaprta. Včeraj ob 3. uri popoldne se je vršil v gledališču »Polythema Rosetta« velikanski delavski shod. Navzočnih je bilo 4000 oseb. Mnogičica je bila na shodu tako razjarjena, da se skoro ni slišalo govornikov. Voditelji delavstva so sklenili pristopiti od obrtnega k inspektoratu predlaganemu razsodišču, a delavstvo je izjavilo, da ne ustupi prej v delo, predno se ne izjavi razsodišče. V ta namen se je vršil danes zjutraj zopet shod. Po včerajšnjem shodu se je zbralo okoli 30.000 ljudi, katere je vojaštvo potisnilo na borzni trg, odkoder je množica prišla za hrbet vojaštvu. Vojaki so na to šli proti ljudstvu z bajonetci, ki je na vojaštvo pričelo metati kamenje. Prve vrste izmed množice so se umikale, a zadnje vrste so vedno silnejše tiščale naprej. En nadporočnik je bil zadet s kamenji na glavi in prsih ter se je zgrudil. Neko dekle ga je tudi udarilo v obraz. Vojaštvo je ustrelilo. Sedem oseb je ostalo mrtvih na mestu in sicer 6 moških in 1 ženska, 32 oseb je bilo težko ranjenih. Ko so nekateri ljudje izmed množice vzdignili enega mrtveca in ga hoteli nesti na pošto na borzi, in so jim to hoteli poštni uslužbenci ubraniti, je množica postala tako razburjena, da je raztolkla vsa vrata in vse šipe in položila v poslopju mrtveca na mizo. Ena vojaška kroglja je na to prodrla v dotično sobo, vendar ni nikogar ranila. Vojaštvo je razgnalo množico z golimi sabljami, pri čemur je bilo zopet ranjenih mnogo oseb. Dreherjevo pivovarno stražite dve kompaniji vojakov. Vse svetilke po mestu so razbite. Mnoge prodajalnice, ki so bile odprte, je množica naskočila. Pri sv. Jakobu je množica izruvala razne kandelabre in potem zažgala plin, ki je gorel, kakor bi gorele baklje. Zvečer je bila v Trstu tema, ker so stavkajoči razdrli naprave za razsvetljavo. Neko poročilo iz Trsta trdi, da je bil nek mož, ki je hotel na pošti oddati pismo, ustreljen od vojaške kroglje. Prebivalstvo se ne upa na ulice. Število stavkajočih je po najnovejših vesteh naraslo na 30.000 in čuje se, da je »Lloyd« sedaj pripravljen dovoliti delavcem osemurno delo. Tudi gostilne in kavarne v Trstu so zaprte. Utis je tak, kakor bi ves Trst bil v revoluciji. Včeraj ob 7. uri zvečer se je še-le posrečilo, da je pričela funkcionirati elektrika. Danes se je del tukajšnjega polka števil. 27. odpeljal v Trst. Ob pol 2. uri popoldne se je odpeljalo iz Ljubljane 300 Belgijcev, 800 se jih odpelje tekom današnjega popoldne, kakor hitro bodo aranžirali vlake. Vojaštvo v Mariboru, Celovcu in Gradcu je konsignirano. — Danes opoldne smo dobili iz Trsta naslednjo brzojavko: Dognalo se je, da je bilo pri včerajšnjih izgredih, pri katerih je ljudstvo pred borzo in na velikem trgu prišlo med vojake in policijo in se nihče ni mogel premakniti ter se je rabilo orožje, mrtvih devet oseb, mej njimi nekaj Slovencev. Težko ranjenih je petdeset oseb, na stotine je lahko ranjenih, aretiranih pa nebrojno oseb. Mnogo poslopij je zelo poškodovanih, zlasti Lloydove hiše in njegov magacin, spredaj vse razdejano, kandelabri prevrnjeni. Danes zjutraj so se ponovili izgredi. Vojaštvo patroljira po mestu. Popoldne se je vršila burna tajna seja mestnega sveta. — Po Ljubljani se trdi, da je pri nemirih danes popoldne bilo zopet ubitih 15 oseb, 200 oseb ranjenih in da gori Dreherjeva pivovarna. Ženske so zabodle dva policaja in enega vrgle v kanal. Boja ne vodi menda več soc.

demokracija, ampak zadaj stoji — iredenta. — Stavka sploh vse delavstvo v Trstu, do bojev pa, kakor rečeno, hujaka iredenta. Socialno demokratski državni poslanec Ellenbogen je prišel v Trst. Stavka je prišla v razgovor v državnem zboru.

Tržaških listov danes nismo dobili. V Trstu je tudi splošna stavka tiskarjev. Tudi današnji jutranji listi niso v Trstu izšli.

Sklep prvega šolskega tečaja je bil danes na vseh ljubljanskih državnih in ljudskih šolah. Počitnice trajajo do 18. februarja.

Z Jesenic se nam poroča: Hranilnica dobro napreduje. V teku treh mesecev, od kar je začela delovati, je uložilo 90 strank 27.144 K 77 v. — Katoliško delavsko društvo daje svojim članom mnogo koristnega in zabavnega. Začelo je tudi z igrami, in so naše pridne dekleta in deklice ob veliki udeležbi in velikem navdušenju predstavljale lep igrokaz »Lurško pastirico«. V nedeljo 23. t. m. se bo predstavljal za slavnost 23letnice sv. Očeta Leona igrokaz »Indijski siroti«. — Odločni nastop našega drž. poslanca Pogačnika pri želez. ministerstvu in naših mož doma je dosegel, da je židovski voznik pri gradnji predora že dobil povelje, naj pobere kopita. Sodnija iz Kranjske Gore pa mu je zarubila zadnjih 14 konj.

Srečolov s 300 srečkami je dovolilo ministerstvo gasilnemu društvu na Breznici.

Povodenj. Iz Planine se nam danes dodatno piše: Že drugič v teku letošnje zime je povodenj zagrnila našo dolino, enkrat o božičnih praznikih in sedaj te dni. Ceste proti gradu Haasberg in proti Lazom so pod vodo; promet posredujejo čolni. Kadar nastanejo močni nalivi in vode s pogorja, ki obkrožuje našo dolino, priderejo, požiralniki v zgornjem kotu doline ne morejo tako naglo povziti vodnega pritoka; povodenj je gotova. Cas je že, da bi se odpeljava vode v podzemeljske prostore, ki jo je pred leti g. Putick tako srečno pričel, kmalu zopet nadaljevala.

Promet na južni železnici Ljubljana-Trst. Poročajo nam: Radi delavske stavke v Trstu se more sprejemati tovarno blago za prevažanje v Trst le v okviru določb § 55. obrat. reda. Že sprejeto blago se mora, če se tekom 48 ur ne zboljšajo prometne razmere v Trstu, takoj vrniti strankam. Nadaljni vsprejem blaga za Trst je ustavljen. — Za vzdrževanje osebnega ter brzovoznega prometa je odšlo iz Ljubljane danes 40 kurilcev, pripjenjačev in lampistov.

Napačna vest »Narod« in danes »Laibacher Zeitung« sta prinesla vest, da je g. Kregar kupil hišo g. Iz. Camernika. Ta vest je popolnoma izmišljena.

Drugo potovanje po Rivieri, 50 zanimivih, krasnih prizorov iz znanih mest Cannes, Nica, Grasse, Villafranca, Monaco, Monte Carlo, Ventimiglia, San Remo i. dr. bo pričel 2. jutrišnjim dnem razstavljenih v mejnarodni panorami na Pogačarjevem trgu. Slike v tej novi seriji v ničemer ne zaostajajo za slikami dosedanjih predstav, posebno krasni so pa prizori na morje in razna morska zdravilišča, vojne ladije, vile, nasadi i. dr. — Danes si vsakdo še lahko ogleda nepopisne krasote v dvoranah kraljevih gradov Lindberhof in Berg. — Za zadnji teden tekočega meseca se pripravlja serija Turkestan.

Mrtvega policaja J. Ortnerja so izvlekli iz Mure v Gradcu. Ker je imel na sencih globoko rano, se sklepa, da je bil žrtva svojega poklica.

V Ameriko se je danes zjutraj ob 7. uri odpeljalo 95 Hrvatov, ki so ponoči došli iz Zagreba.

Najdene človeške kosti v vinskem hramu. Pri Mali Nedelji so našli v vinskem hramu na Kamensčaku človeške kosti, ko so podirali hram zaradi rudokopa. Človek, kojega kosti so se izkopale, je bil bržčas ubit, kar je svedočilo znamenje dveh udarcev in razpočena glava. Sodijo, da je bil morebiti kaki kupec. Kostni so odnesli po naročilu komisije v Ljutomer, od koder se bo vodila nadaljnja preiskava.

Ustrelil se je v Gradcu nadzornik Poche, radi katerega so bili lani med delavci v Podgori veliki nemiri.

Vatrajni plesalci v blaznici. Poročali smo, da se je na pustni torek priredil blaznim na Studencu — ples, pri katerem je godla socijalnodemokratska „banda“. Blazni I. M. se je pri plesu zgrudil in umrl. Značilno je, da se je ples blaznim priredil zvečer in po Ljubljani se govori, da so celo po nesreči, ki je zadela pri plesu blaznega I. M. plesali naprej, menda do jutraj. Želimo, da vodstvo blaznice javnosti pojasni vso zadevo!

Umoril je Frano Podbregar iz Luč Uršulo Pakeršnik in pobegnil. Orožništvo ga išče.

Najnovejše od raznih strani Pred poroko ponesrečila se je dekla M. Pelegrin iz Falcade na Južnem Tirolskem. Na cesti med Moeno in San Pellegrino so jo našli v snegu zmrznjeno ravno isti dan, ko bi se imela vršiti poroka. — 27 poljskih dijakov izključili so z gimnazije v Sielcu na Ruskem Poljskem, ker so demonstirali proti pouku veronauka v ruščini. — Srbski glavni konzulat v Trstu se po poročilih raznih listov odpravi, da se s tem zmanjšajo državni stroški. — Čudno skrb za sina je imel zidar Schramedei v Bilinskem okraju na Češkem. Ustrelil je svojega sina, kakor pravi samo zato, da bi se mu ne gojilo tako slabo, kakor njemu. Poročniki so ga obsodili na smrt na vešalih. — Labori — antisemit. Znani zagovornik zida Dreyfusa je postal antisemit. Na podlagi nacionalistiškega programa kandidira namreč v volivnem okraju Fontainebleau. — Velik požar v Kantonu. V zahodnem predmestju kitajskega mesta Kanton je požar uničil 300—400 trgovin. — Pet dečkov pod ledom. V Pr. bramu je šlo te dni pet šolarjev na le malo zamrznjeni led na ondnotnem ribniku. V hipu se jim je led udrl pod nogami in vsi so zginili v vodi. K sreči je naglo došla pomoč, ki je trem dečkom rešila življenje, dva so pa mrtva potegnili iz vode. — Velik potres na Ruskem. Dne 13. t. m. ob 1. uri popoldne se je pojavil v Elisabethpolu velik potres, ki je povzročil ogromno škodo. Bližnje mesto Šemaha je pa popolno porušeno. Tudi v Astarahu so čutili potresni sunek. — Tolstoj umira. Iz Moskve javljajo londonskemu listu »Daily Telegraph«, da je Tolstoj v nezavesti. — K samomorutovar narja Brandta v Beljaku se poroča, da se je ustrelil, ker ni mogel plačati neke menjice v znesku 35 000 gld. — Zrakoplov Santos Dumonta se je potopil v morju! Včeraj je, kakor se brzojavlja iz Monaco, Santos Dumont se petič vzdignil s svojim zrakoplovom in sicer proti Cap Martinu. Zrakoplov se je pretrgal in padel v morje, kjer se je potopil. Santos Dumont so rešili. — Postaja Marcconijevega brezžičnega brzojavljenja je ustanovila tvrdka Siemens & Halske na Dunaju. — 30.000 »kratkih« zgorelo. V sredo zvečer je nastal v tobačni tovarni v Fürstenfeldu požar. Uničenih je bilo do 30 000 kratkih smodk.

Kotiček za liberalce. Zadnjič smo poročali, kako je »Narod« »Edinost« napodil s »teletarijo«. Zdravo je za liberalce, da izvedo, kako odgovarja »Edinost« na to. Ta piše: »Do »teleterije« smo torej srečno dospeli v »Slovenskem Narodu«. Teletarijo nam »Narod« mče na glavo radi tega, ker smo ponatisnili tisto notico v »Novicah« o plesu oficirjev. »Narod« laže, da smo mi v rečeni notici videli »krvavo resnico«, ker dejstva so: Da smo prvi članek dobili iz Ljubljane od — to lahko povemo — akademično izobraženega moža, o katerem torej se ne more misliti, da je ravno — tele!! Da je tudi naš dopisnik v številki od torika smatral za nemogoče, da bi normalen človek resno pisal kaj takega in da je naše uredništvo pridodalo opazko, da se mu zdi izključeno, da članek v »Novicah« ne bi bil krvava ironija! Ali ko smo to pisali, vedeli smo še nekaj drugega. Namreč to, da je notico v »Novicah« pisal glavni urednik »Slovenskega Naroda«, g. Malovrh!! Vedeli pa smo tudi, da g. Malovrh ni pisal rečeno notice morda zato, da bi kdo »noter padel«, ampak iz svojih povsem osebnih razlogov! Z radovednostjo smo pričakovali torej, kaj poredi urednik »Slovenskega Naroda«, Malovrh, na to, kar je pisal urednik »Novic«, Malovrh?! In nismo se motili. Urednik »Sl. Naroda« Malovrh je uvrstil v svoj list notico, ki psuje »Edinost« s »teletarijo« radi tega, kar je pisal v »Novicah« iz svojih posebnih razlogov isti g. — Malovrh! In psuje tudi samega sebe, ko pravi v »Narodu«, da zafrkacija v »Novicah« ni posebno okusna. Na tem izgledu se vidi, kake odnošaji vladajo v uredništvu neteletarskega »Slov. Naroda«, glasila inteligence na Kranjskem!! To smo hoteli pribiti, in posrečilo se nam je. Kdo je torej »noter padel«? Dober tek, g. Malovrh e comp. bella! — Liberalna omika se kaže lepo v »Soči«. Kdor ni ž njo, tega imenuje kar »pijanec«, »slepčarja«,

predrznega pobiča, zelenega pobiča, prismojenca, »črnuha«. Kdor pa prestopi v oni tabor, iz katerega se dele taki naslovi, ti ste mu pravi: Zaslupljencu so se odprle oči, da vidi farovško nerazumnost in sleparijo v jasni luči. Mi vidimo pa v »Soči« tudi nekaj, kar se v dostojni družbi ne pove. To je kompanija okoli »Soče«!

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemiri v Trstu.

Trst, 15. febr. Odbornik Kola-bone (?) zaboden v srce. Rdeči križ funkcioniira. Danes ustrelili na barieri dve osebi. Mestni svet sklenil soglasno resolucijo na namestništvo, da izpuste aretirane, odposlal brzojavko minister-skemu predsedniku za potrebne naredbe ter sklenil izvolitev preiskovalne komisije sedmih članov iz vseh strank. Pogreb žrtev se izvrši na mesine stroške; 10.000 K podpore rodbinam žrtev. Vladni zastopnik izjavil, da je vladi znano, da so bili med demonstranti tudi drugi elementi, da se vlada zaveda odgovornosti, da jo prevzema namestnik osebno, da bo strogo postopala. Razobešajo se črne zastave, katere policija odstranja; garnizija pomnožena, listi ne izidejo.

Trst, 15. febr. (C. B.) Minula noč je bila mirna. Danes dopoldne je bilo po ulicah vkljub deževnemu vremenu zopet zelo živahno. Iz Gorice je došlo osem stotnij, skupno 600 vojakov. Patulje krožijo po mestu in stražijo javna poslopja. Prodajalnice so zaprte, le nekaj trgovin z jestvinami je odprtih. Poleg peterih ubitih so še štirje umrli za ranami. Aretiranih je bilo včeraj 67 oseb.

Dunaj, 15. febr. (C. B.) V današnji seji je ministerski predsednik odgovarjal na interpelacijo ital. poslancev glede stavke v Trstu ter pojasnil položaj ter vladne odredbe. — Ital. klub je sklenil v torkovi seji vložiti nujni predlog v tej zadevi. — Nato se vrši razprava o bosanskih železnicah.

Trst, 15. febr. Baron Handel bo imenovan cesarskim namestnikom v Dalmaciji.

Dunaj, 15. febr. Poslanec Janoš je izstopil iz mladočeškega kluba. Včeraj je Schönerer podpisal neko interpelacijo Wolfu. Soc.-dem. bodo v prihodnji seji drž. zbora predložili nujni predlog, da se pozove vlado, naj svoj načrt o spremembi tiskovnega zakona predloži tekom osmih dni.

Dunaj, 15. febr. Povodom vpokojitve je imenoval cesar gornje-avstrijskega namestnika barona Puthona dosmrtnim članom gosposke zbornice.

Rim, 15. febr. Minister za pošto in brzojav, Galimberti, izvršuje zakonski načrt, ki bo onemogočil vsako stavko poštnega in brzojavnega osobja.

Pariz, 15. febr. »Laterne« javlja iz Petrograda, da se je ravnokar sklenila zveza med Rusijo in Kitajsko. To je odgovor na japonsko-angleški dogovor. Rusko-kitajska zveza se objavi tekom osmih dni.

VABILO

na

IV. občni zbor

»Kmetijskega društva v Zg. Tuhinju«

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 2. marca 1902

popoldne po krščanskem nauku

v šolskih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

191 1—1

Načelstvo.

Meteorologično poročilo.

Vilica nad morjem 306 3 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Štanj barometra + mm	Temperatura po Celsiusu	Veterevi	Nebo	Padavina + mm
14. 9. zveč.	729 2	0 6	sl. szah.	sneg	
15. 7. jutraj	730 1	0 3	brezvetr.	oblač.	12 4
2. popol.	732 5	1 6	sl. jvzh.	sneg	

Srednja včerajšnja temperatura 1'1, normale: —0'3'

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastična potovanja po celem svetu v popolni istini.

V soboto 15. februarja zadnja predstava:

Carobna bavarska kraljev. gradova Linderhof in Berg.

V nedeljo 16. do vstetega 22 februarja:

Drugo potovanje po francoski Rivieri

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. jutraj do 9. zvečer. 197 1—1

Vstopnice za dorasle 40 h, za otroke, dijake in voake od narednika niže 20 h.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v St. Janžu,

reg. zadruga z neomejeno zavezo

ki bode

v nedeljo dné 23. februarja 1902

ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika
2. Potrjenje računa za l. 1901.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni nasveti.

201 1—1

Načelstvo.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 185 8—1

207 1—1

Globoko užaljenega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, našega iskreno ljubljenega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Frana Dolenc-a

c. kr. poštnega nadkontrolorja v Gradcu

včeraj popoldne ob 4. uri, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče, poklicati k Sebi v boljše življenje.

Telesni ostanki prepeljali se bodo iz Gradca v Škofjo Loko, kjer se bodo v ponedeljek, dné 17. februarja t. l., ob 2. uri popoldne v rodbinsko rakev položili k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dné 15. februarja 1902.

Oroslav Dolenc, svečar in posestnik, brat.

Erna Oblak, Marija Potočnik, Ivanka dr. Moharjeva, Apolonija Delsinger rojene Dolenc, Katinka Dolenc, sestre.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Selcih,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 2. marca 1902

ob 1/4. uri popoldne

v hranilničnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev računskega pregledovalca.
7. Razni nasveti in slučajnosti.

204 1—1

Načelstvo.

VABILO

IV. občnemu zboru

I. tržiškega del. konsumnega društva

vpisane zadruga z omejeno zavezo.

Zborovanje bo v nedeljo, dne 2. marca 1902

v gostilni g. Henrika Dobrina (na Skali) v Tržiču

ob 4. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Odobritev računov za l. 1901.
5. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička l. 1901 (§ 20 dr. pr.)
6. Volitev načelstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

V slučaju, da občni zbor ne bo sklepčen (§ 24 dr. pr.) ob določenem uri, vršil se bo drugi občni zbor brez ozira na število navzočih udov pol ure kasneje v istem prostoru in z istim vspeškom.

206 1—1

Načelstvo.

V lepem kraju na Koroškem, ležečem ob državnej železnici, blizo večjih tovarn, kjer je tudi farna cerkev in okrajna sodnja, se prav dobro idoča

trgovina z mešanim blagom

kakor tudi k njej pripadajoče posestvo, takoj in zelo ugodno

proda

ali pa tudi za več let v najem odda, v katerem slučaju je treba 20 000 kron kapitala. 199 3—1

Kje? pove upravništvo lista.

VABILO

na redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Petru registr. zadruge z neomejeno zavezo“, kateri se bode vršil

v nedeljo dné 2. marca 1902 ob 3. uri popoldne v tukajšnji šoli.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
5. Razni nasveti in slučajnosti.

V Št. Petru, dné 12. febr. 1902.

205 1-1

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število družstvenikov, se prične ob 5. uri drugi občni zbor natančno po zgorajm. dnevnem redu, ne glede na število navzočih članov.

* Velika * Velika
* Izbera * Izbera *

finega starega vina v buteljkah

Bordeaux-vina i. dr.

po zelo znižanih cenah

na prodaj

dokler ne poide zaloga pri

Iv. Hafnerju, 94 10-7
pivarna, Sv. Petra cesta št. 47

Na prodaj je ali v najem se dá s 1. majem t. l.

hiša z lepim vrtom
v Ljubljani

na prav ugodnem prostoru pripravna za gostilniški ali kakršensibodi drugi obrt. V hiši je 6 sob, 1 klet, 1 hlev in 1 šupa.

Nstančneje poizve se pri Ignaciju Čamerniku, kamnoseku v Komenskega ulicah v Ljubljani. 169 3-2

„Posojilnica v Celju“
razpisuje službo

pomožnega uradnika.

Plača po dogovoru. 186 3-3

Ponudbe se sprejemajo do 28. svečana 1902.

Talanda

Ceylonski čaj

je jedernat, 165 15-3
blagodišeč, čist.

Štv. 1 v zavojih à K —.20, K —.50, K 1.25
Štv. 2 „ „ —.24, „ —.60, „ 1.50
Štv. 3 „ „ —.32, „ —.80, „ 2.—

Je naprodaj v vseh boljših špicerijskih trgovinah.

Nov sedlarski obrt

otvoril sem podpisani

v Vegovih ulicah šte. 15 v Ljubljani.

Izgotavljam bodem vsa v mojo stroko spadajoča dela fino, solidno in trpežno. — Prevzemam tudi vsa popravila. Skrb mi bode, da bodem vsa naročila točno do določenega časa izvrševal. Proseč vsestranske naklonjenosti beležam odličnim spoštovanjem

Anton Benedičič
sedlarski mojster in izdelovalec vóz.

163 2-2

Likér „Monte Christo“.

Velika posebnost med likérji, čudovitega okusa

Krepčalo za želodec.

Na prodaj po vseh boljših avstro-ogerskih trgovinah kolonijalnega blaga in delikates Odlikovan s 84 medaljami prve vrste.

Josip Archleb in dr.
parna destilacija v Pragi.

V Ljubljani je na prodaj pri trgovcih: Karol Planinšek, Ant. Krisper, Viktor Schiffer, Franc Bergant, Ivan Bahovec, Anton Korbar in v kavarni „pri Slonu“ 1191 20-12

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1901.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog medicinskega ribjog olja, katerog že die časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega okusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr. 1173 11

Pozdravljam in ostajam Vam udani

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojnasteklenica 1 gl.
Zaloga vseh znanih preizkušanih domačih zdravil, homeopatičnih zdravil, specialitet, kirurških priprav in ubvez, najfinjših parfumov, mediciničnih in toaletnih mil. — **Medicin. cognac, pristno somatoso krepčujoče vino.** — Malaga, marsala, sherry, vsakovrstni čaj itd. itd

Razpošilja vsak dan z obratno pošto dež. lekarna pri Mariji Pomagaj Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

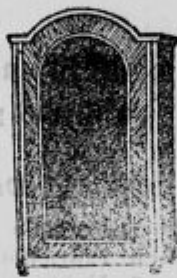
Najcenejši kraj za nakupovanje politiranega ali pobarvanega pohištva za bale in vse druge prilžnosti je pri

IVAN DOGAN-U

mizarju in prodajalcu sobne opreme v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši.

Ceniki s podobami postelj, različnih omar miz, stolov itd zastoj in franko. 8 (4)

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alozij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9
priporoča slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-6

Lasni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Varstvena znamka: **Sidro.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi, pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K —.80. K 1-40 in K 2-— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 1152 28-12
sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlati ulici v Pragi, 1. Elizabethstrasse 5.

Bilanca

„Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj, registrirane zadruge z neomejeno zavezo“.

za XVIII. upravno leto 1901.

Aktiva (Imetje):	K	h	Pasiva (Dolgovi):	K	h
1. Račun inventarja: Stanje pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1901	119	51	1. Račun deležev: Stanje glavnih deležev 31. decembra 1901 . K 3800—		
2. Račun posojil: Stanje 31. dec. 1901	1572143	64	Stanje oprav. deležev 31. decembra 1901 . K 88324 60	92124	60
3. Račun založen. decarja pri raznih dezarjih zavodih: Stanje 31. d. c. 1901	246368	56	2. Račun hranilnih vlog: Stanje hranilnih vlog s kapitaliziranimi obrestmi vred 31. dec. 1901	1702886	52
4. Račun pošne hranilnice: Stanje 31. dec. 1901	4401	02	3. Račun obresti: Za leto 1902 predplačane obresti od posojil K 14608-53		
5. Račun nerabl. knjžic: Stanje 31. dec. 1901	372	08	Stanje nevzdig. obresti glav. deležev dne 31. decembra 1901 . . . . . K 315—	14923	53
6. Račun obresti od posojil: Stanje zaostalih obresti dne 31. decembra 1901	14171	77	4. Račun splošnega rezervnega zaklada: Stanje 31. dec. 1901	31140	70
7. Račun splošnega rezervnega zaklada: Stanje splošnega rezervnega zaklada naloženega na hran. knjižico št. 9981 dne 31. decembra 1901	30917	70	5. Račun posebnega rezervnega zaklada za slučajne izgube: Stanje 31. dec. 1901	175855	10
8. Račun hiš: I. Hiša vlož. šte. 346 d. o. Ptuj: Stanje vrednosti hiše 31. decembra 1901 . K 91295-43			6. Račun pokojninskega zaklada za uradnike: Stanje 31. dec. 1901	15152	50
Stanje vrednosti inventarja v tej hiši 31. decembra 1901 . . . . . K 1114-20	92409	63	7. Račun izgube in dobička: Čisti dobiček l. 1901	12904	84
II. Hiša vlož. šte. 52 d. o. Ptuj: Stanje vrednosti hiše 31. decembra 1901 . K 12863-56					
Stanje vrednosti inventarja v tej hiši 31. decembra 1901 . . . . . K 193-20	12556	76			
III. Hiša vlož. šte. 115 d. o. Ptuj: Stanje vrednosti polovice hiše 31. dec. 1901	32000	—			
9. Račun blagajne: Gotovina 31. dec. 1901	39527	12			
	2044987	79			2044987

V Ptuj, dné 31. decembra 1901.

200 1-1

Ravnateljstvo.

Št. 5975.

195 1-1

Razglas.

V ponedeljek dné 17. svečana letos popoldne ob 3. uri vršila se bode v tovornem skladišču tukajšnje postaje južne železnice

prostovoljna javna dražba 5 vagonov koruze,

katera se bode prodala za vsako ceno.

Dražbeni pogoji naznanili se bodo kupcem pred pričetkom dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 13. februarija 1902.

Na prodaj sta
2 križeva pota
oba po 95 cm. visoka, po gl. 65— jeden pri 189 12-2
FR. TOMAN-u,
podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Na prodaj sta
2 križeva pota
oba po 95 cm. visoka, po gl. 65— jeden pri 189 12-2
FR. TOMAN-u,
podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po 110 95-4

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

Denarni promet do 30 sept. 1901:
K 17,006.531.88.

Stanje vlog dné 30 sept. 1901:
K 7,263.956.34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li
njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni
davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do
1. ure.

1034 32

Ivana Bizjak-a Bermaline-pecivo

z varstveno znamko

v Ljubljani, Poljanska cesta 25.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da izdelujem od 1. januarija sem

Bermaline-pecivo

in sicer: Bermaline-kruh, Bermaline-namizni kruh, Bermaline-
kolače, Bermaline-prepečeneč I. in II. in Bermaline-bisquit.

To pecivo ima poleg krepilne lastnosti izredno slast in pri rednem
uživanju znatno množi moči pri zdravih in bolnih, in ima torej največ re-
dilnih snovi za slabokrvne, na želodcu bolne, slaboživčne, bledične, na pljučih
bolehaljoče osebe in rekonvalescente.

98 3-3

Le samo jaz imam na Kranjskem pravico za izdelovanje tega peciva.

Preselitev mesnice.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem z dném 8. t. m.
preselil svojo

mesnico

iz Lingerjevih ulic št. 1

na Poljansko cesto št. 75.

Prodajalo se bode samo najboljše volovsko meso.

Cene:

Sprednje meso . . . . . 1 klg. K — 92 do K — 96
zadnje meso . . . . . " " 1-08 " " 1-12
na dom poslano . . . . . " " 1-20.

Prodajalo se bode celi dan

S spoštovanjem

Anton Slovša.

171 3-3

** Prave ruske **

galoše

1888.

iz Rige z znamko „zvezda“

Varstvena znamka.

se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno samo pri

Anton Krisper in Vaso Petričič v Ljubljani.

1175 20-18

Ter nadalje tudi pri sledečih tordkah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Jonke, Franc
Bartelme.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche,
M. Cescutti, Karolina Treo.
Lilija: Lebinger & Bergmann.
Novomesno: Josip Medved, M. Barborič.
Postojna: D. Dolničar.
Radovljica: Leopold Fürsager, Frid. Ho-
mann, Oton Homann.
Škofja Loka: J. N. Koceli.

Kdor želi piti dobra, zdrava in naravna vina

naj poskusi

v gostilni „Pri Štefanu“

na Miklošičevi cesti št. 6, za frančiškansko cerkvijo.

Tam se namreč točijo sledeča vina:

Črni istrijanec	liter po	28 kr.
Beli istrijanec	„ „	32 „
Belo staro vino	„ „	40 „
Sromeljčan	„ „	44 „

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Alojzij Počačnik, gostilničar.

190 1-1

Podpisano županstvo naznanja, da bode imela

občina Lesce

razen dosedanjih dveh semnjev še

2 nova semnja 2

in sicer bode prvi

dné 24. februarija (na dan sv. Matije)

in drugi

dné 29. septembra (na dan sv. Mihaela.)

Županstvo Lesce

dne 30. januarija 1902.

129 3-2

Najboljša

kavina primes

je in ostane

Tschinkel-na kavini zdrob

iz

Ljubljane.

128 10-3

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne
in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsa-
cega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var-
nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in
varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in
potom c. kr. pošne hranilnice. Poštno-hranilnične
sprejemnice dobivajo se brezplačno.

21 (8)

Predtiskarija.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Kot dobrota za vsako družino se izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljša nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvršnih zavojčkih z zvarstvenoznamko »župnik Kneipp« in imenom =

Kathreiner.

19 10-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krásno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

vplah vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vsa drugo obleko.

Prečitate gospode prosim, da se blagoveli pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenije postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjšo naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52 37

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene oblike, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Naznanilo otvoritve krojaške obrti za dame.

Usojam si p. n. občinstvu, posebno velenjenim damam vljudno naznanjati, da sem otvoril dne 6. februarja t. l.

lastno krojaško obrt za dame

v Šelenburgovih ulicah št. 6

kjer bom izdeloval vsa v svojo stroko spadajoča dela. V sled svojega večletnega delovanja v tu- in inozemstvu, kakor v Gradcu, Zagrebu, Opafiji, Monakovem, Kolinu, Hamburgu, Wiesbadenu, Nizi in Parizu, sem v prijetnem položaju vsa, tudi najtežavnejša dela solidno in ceno ter najmoderneje izvrševati. — Za mnogobrojni obisk in naročila se navljudneje priporočam z veselostovanjem.

196 3-1

Josip Gregorin.

Že 62 let obstoječa večkrat odlikovana tvrdka

N. Hoffmann

Mestni trg št. 12

najljudneje priporoča slavemu občinstvu, prečastiti duhovčini svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih, kuhinjskih, namiznih, vrtnarskih nožev, škarij, finih britev, gumijevih cevij in vse v nožarsko stroko spadajoče predmete po zmernih cenah. Tu se tudi vsa popravila in vsakovrstno brušenje sprejema in najboljšo izvrši.

101 4-4

Naznanilo in priporočilo.

Umetni in trgovski vrtnar

Alojzij Korsika

v Ljubljani

priporoča preč. duhovčini in slavemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo poljskih, zelenjadnih in tudi cvetličnih semen.

Edina na Kranjskem, res strokovno urejena **semenska trgovina**

katera goji nad 325 semenskih vrst, za katere kaljivost in pristnost jamčim.

Nadalje se dobé tudi mnogovrstne rastline, kakor tudi lepotni grmiči, vrtnice, cvetlice v loncih i. t. d.

Posebno pa se priporočam za **izdelovanje šopkov in vencev** svežih in suhih s trakovi in napisi in vse v mojo stroko spadajoče predmete, ter zagotavljam najnižje cene.

Alojzij Korsika.

Latania bourbonica.

Latania bourbonica.

Za obilne naročbe se priporoča z odličnim spoštovanjem

81 (5-4)

Ilustrovani cenik za leto 1902 se dobi brezplačno.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovčini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, znamenito in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotško arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Smartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih, strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmernne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Smartnem pri Litiji dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič, župnik in dekan.

Gene jako nizke.

Okvirja tudi slike in podobe prenavlja in popravlja stare predmete.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 12